

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_17899

Θέμα 31^ο Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 20-38**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

ΙΣ. *Τί δ' ἔστι; δηλοῖς γάρ τι καλχαίνουσ' ἔπος.* 20

ΑΝ. *Οὐ γὰρ τάφου νῶν τῶ κασιγνήτῳ Κρέων
τὸν μὲν προτίσας, τὸν δ' ἀτιμάσας ἔχει;
Ἐτεοκλέα μὲν, ὡς λέγουσι, σὺν δίκη
χρησθεῖς δικαίᾳ καὶ νόμῳ, κατὰ χθονὸς
ἔκρυψε τοῖς ἔνερθεν ἔντιμον νεκροῖς,* 25

*τὸν δ' ἀθλίως θανόντα Πολυνείκους νέκυν
ἀστοῖσί φασιν ἐκκεκηρῦχθαι τὸ μὴ
τάφῳ καλύψαι μηδὲ κωκῦσαι τινα,
ἔᾶν δ' ἄκλαυτον, ἄταφον, οἰωνοῖς γλυκὺν
θησαυρὸν εἰσορῶσι πρὸς χάριν βορᾶς.* 30

*Τοιαῦτά φασι τὸν ἀγαθὸν Κρέοντα σοὶ
κάμοι, λέγω γὰρ κάμέ, κηρύξαντ' ἔχειν,
καὶ δεῦρο νεῖσθαι ταῦτα τοῖσι μὴ εἰδόσιν
σαφῆ προκηρύξοντα, καὶ τὸ πρᾶγμ' ἄγειν
οὐχ ὡς παρ' οὐδέν, ἀλλ' ὅς ἂν τούτων τι δρᾷ,
φόνον προκεῖσθαι δημόλευστον ἐν πόλει.
Οὕτως ἔχει σοι ταῦτα, καὶ δείξεις τάχα
εἴτ' εὐγενὴς πέφυκας, εἴτ' ἐσθλῶν κακῆ.* 35

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Τοιαῦτά φασι ... εἴτ' ἐσθλῶν κακῆ.*

(Μονάδες 30)

Τέτοια λένε ότι έχει διακηρύξει δημόσια ο καλός Κρέων για σένα και για μένα, λέω και για μένα, και (λένε) πως έρχεται εδώ για να διακηρύξει δημόσια αυτά ώστε να είναι σαφή (ξεκάθαρα) σε όσους δεν (τα) ξέρουν, και δεν θεωρεί την υπόθεση ως κάτι ασήμαντο, αλλά όποιο κάνει κάτι από αυτά, (ότι) τον περιμένει θάνατος με

δημόσιο λιθοβολισμό στην πόλη. Έτσι έχουν αυτά για σένα, και γρήγορα θα δείξεις εάν προέρχεσαι από ευγενική γενιά και γενναία στο ήθος ή τιποτένια από ευγενική γενιά.

**2. Σε ποιο χώρο διεξάγονταν οι δραματικοί αγώνες στην αρχαία Αθήνα; Να περιγράψετε τα στάδια διαμόρφωσής του.
(Μονάδες 10)**

Οι δραματικοί αγώνες συνδέονται με την αρχαία Αθήνα και ιδιαίτερα με το θέατρο του Διονύσου. Η διεξαγωγή των αγώνων αυτών στον ιερό χώρο του Διονύσου άρχισε να γίνεται μετά την οικοδόμηση του ναού προς τιμή του θεού. Διαμορφώθηκε, λοιπόν, η νότια πλευρά της Ακρόπολης, έτσι ώστε να συμπεριλάβει τον χώρο για τον κυκλικό λατρευτικό χορό, από τον οποίο προήλθε η ορχήστρα του θεάτρου, και τα εδώλια των θεατών. Μετά τα Μηδικά κατασκευάστηκαν στον ίδιο χώρο τα ξύλινα καθίσματα (*ικρία*) που χρησιμοποιούνταν ακόμη και κατά την περίοδο των τριών τραγικών καθώς και του Αριστοφάνη. Με τον καιρό άρχισε η αντικατάσταση των ξύλινων εδωλίων με λίθινα, η οποία ολοκληρώθηκε επί άρχοντος Λυκούργου, γύρω στα 330 π.Χ.

3. α) κήρυγμα, κήρυξις, χρήστης, χρῆσις, χρῆμα: Να κατατάξετε τις παραπάνω ετυμολογικά συγγενείς προς τους ρηματικούς τύπους του κειμένου κηρύξα-ντα και χρησθείς λέξεις της αρχαίας ελληνικής γλώσσας στην κατάλληλη στήλη, ανάλογα με το τι σημαίνει η καθεμία.

ενέργεια ή κατάσταση	πρόσωπο που ενεργεί	αποτέλεσμα ενέργειας

(Μονάδες 5)

κήρυγμα → αποτέλεσμα ενέργειας
κήρυξις → ενέργεια ή κατάσταση
χρήστης → πρόσωπο που ενεργεί
χρῆσις → ενέργεια ή κατάσταση
χρῆμα → αποτέλεσμα ενέργειας

**β) δίκη, νόμος, τάφος, πράγμα, φόνος: Να γράψετε για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου ένα ομόρριζο ρήμα της αρχαίας ελληνικής γλώσσας.
(Μονάδες 5)**

δίκη → δείκνυμι
νόμος → νέμω

τάφος → θάπτω
πρᾶγμα → πράττω
φόνος → φένω

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλολόγος